

2010-08-01 Nionde söndagen efter Trefaldighet

Björn Helgesson

20 april havererade oljeplattformen Deepwater Horizon. Röret ner i underjorden slets av och 800 ton olja per dag sprutade ut i vattnet. Resten är historia och vi har på håll följt rapporteringen om den stora oljekatastrofen. Ansvarsfrågan kom snart på dagordningen och diskuteras fortfarande. BP ägs av aktieägarna men leddes då av VD Tony Hayman. Han fick avgå. Nu diskuterar media Carl Henrik Svanbergs ställning i företaget. Flera menar att också han kommer att få lämna företaget framöver. Ingen är förvånad. Om någon av dessa personer gjort sig skyldiga till något klandervärt eller inte är en helt annan fråga. Som ledare betraktas de ändå som ansvariga.

Jesus berättade en historia med vissa likheter. Först berättar han om en god förvaltare, alltså en VD eller styrelseordförande, som sköter sitt jobb och får bonus som belöning. Sedan berättar han om den dåliga förvaltare som utnyttjar sin ställning i tron att företagets ägare inte ska upptäcka honom. Men när så sker blir han straffad. Idag skulle straffet bestå i löneavdrag eller uppsägning. På Jesu tid var man lite mer handfast och piskade den försumlige. Mycket pisk om misskötseln var avsiktlig, lite pisk om den orsakades av försumlighet. På något sätt ställs den som har ansvaret till svars. Jesus avslutar med den rimliga slutsatsen: Av den som fått mycket skall det krävas mycket och den som har anförtrodd mycket skall få svara för desto mer.

Vad ville Jesus säga till de som lyssnade på honom? Han ville säkert inte bara upprepa det självklara. Jesus tog en bild från vardagen och använder den för att förklara något om människans förhållande till Gud. Han tycks mena att ingenting av det vi har eller är tillhör oss själva utan vi är förvaltare. Att hävda detta strider mot den allmänna uppfattningen och är därför en utmaning för var och en av oss som vill följa Jesus. Men först och främst visar det Jesus på vår stora värdighet. Var och en av oss har utnämnts till verkställande direktör och styrelseordförande i företaget kyrkan. *"Ni är ett utvalt släkte, kungar och präster, ett heligt folk, Guds eget folk som skall förkunna hans storverk."* skriver Petrus till sin tids medkristna. De han talade till var inte så sällan människor långt från ekonomisk eller politisk makt. Gud har lagt det käraste han har i våra händer. Den blå planeten i utkanten av ett så långt vi vet dött universum. Kan du påminna dig känslan när ett spädbarn någon gång lagts i dina egna händer. Kanske var det ditt eget nyfödda barn på BB, ett barnbarn eller en väns barn. Kan du minnas känslan av förtroende, förundran och bävan. Har du kanske även erfarenheten av att ha lämnat över ett eget nyfött barn i någon annans händer för en liten stund. Magkänslan angav sekundsnabbt till vem du var villig att överlåta den nyfödde och vem som definitivt inte fick hålla i henne eller honom. Att ingen av oss ägde barnet vi fick hålla i var så tydligt. Bara till låns. Förvaltare av ett liv.

Tänk vilket förtroende den tänkande och kännande människan har givits. Tänker du brett handlar det om hela vår jord som lagts i människans händer, tänker du lite mer inomkyrkligt betonar du kanske Jesu försoningsgärning som lagts i kyrkans händer. Värdefullt är det vilket som. Och vi har förmågan. Du och jag och varje människa har intelligent känsla, samvete och vilja. Till Guds avbilder är vi skapade. Det är därför Gud med förtroende lämnat så mycket i våra händer. Den som bevarar den här känslan blir en god förvaltare. Det vi har fått i våra händer ska brukas för att Guds vilja ska få blomma ut. Och vad är Guds vilja? Hur ser den ut? Kyrkan och Bibeln pratar om den men du och jag måste faktiskt söka den själv i våra

egna liv. Det är en del av det förtroende och den förmåga vi fått. Att gripa efter meningen och själva låta oss gripas. Guds vilja i ditt och mitt liv är inte särskilt komplicerad. Den svarar mot vår förmåga. Det som efterfrågas är främst trohet mot det vi funnit. Trohet före framgång.

Många som läser den här och andra berättelser av Jesus hoppar över den första halvan av berättelsen och tar fasta på den andra. En Gud som ägnar sig åt att hugga ner och piska människor vill man inte ha med att göra. Att rättvisa, straff och belöning ska gälla inom företagsvärlden och i rättssamhället hävdas gång på gång, de flesta är snarare arga när någon direktör kommer undan, men när Jesus lånar bilder från vår vardag för att tala om Gud protesterar en del kraftigt. Flera sommarpratare har i sommar som vanligt tagit chansen att anklaga Jesu Gud för att vara grym, kärlekslös och med drag av psykopati. Freuds, Jungs och Nitzsches gudsbild delas ganska oreflekterat av inte så få, ungefär tio procent i vårt land. Jag har ingen anledning av att förneka någon annan hennes upplevelse av Gud. Vem är jag till att påstå att andra har fel upplevelse? För mig ligger istället tonvikten på förtroendet.

Den jag och du ansvara inför är vår skapare. Han känner våra förutsättningar. Hans grundhållning vänskap. Ännu har vi inte fullt ut förstått han stora vänskap, men kanske har vi anat den. Det är därför han känner tillit till människan och gett henne ett så stort ansvar. När jag läser Jesu berättelse inspireras jag att mer leva som Jesus manar mig. Han vill bli tagen på allvar. Att följa honom är på riktigt. Inte med vänstra handen.

Vi är ett folk av präster, kungar och profeter. Det gör oss inte förmer än andra. Det är allas djupaste identitet. Vårt uppdrag är att leva upp till detta och inspirera andra att räta på ryggen. Albert Schweitzer sa: Den kunskap om livet som vi vuxna ska ge den yngre generationen ska inte uttryckas så: verkligheten kommer snart att svika era ideal utan väx upp till era ideal så att livet aldrig kan beröva er dem. Vi är ett folk av präster, kungar och profeter.

Amen